

ЛІДЕРСТВО ЯК ОСОБЛИВИЙ ТИП УПРАВЛІНСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ

Матвєєва В.А., гр. М-19

Науковий керівник – канд. екон. наук, проф. **Л.Д. Забродська**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Лідерство – це тип управлінського впливу, заснований на найбільш ефективному для даної ситуації поєднанні різних джерел влади. З одного боку, лідерство розглядається як наявність певних наборів якостей, що приписуються тим, хто успішно виявляється вплив або взаємодіє на інших, з іншого лідерство – це процес переважно несилового впливу в напрямку досягнення групою або організацією своїх цілей. Лідерство – специфічний тип управлінської взаємодії, заснований на найбільш ефективному поєднанні різних джерел влади і спрямований на спонукання людей до досягнення загальних цілей.

Науковці виділяють чотири основні підходи до вивчення лідерства: 1. Підхід з позиції особистих якостей (1930-ті рр.) пояснює лідерство наявністю певного набору загальних для всіх лідерів особистих якостей. 2. Поведінковий підхід (1940–50-і рр.) розглядає аналіз зразків поведінки керівника по відношенню до підлеглих. 3. Ситуаційний підхід (початок 1960-х рр.) вивчає ситуаційний аналіз поведінки лідера. 4. Нові теорії лідерства (1990-ті рр.) постулюють ефективність адаптивного керівництва.

Ранні традиційні концепції пропонували визначати ефективне лідерство на основі будь-яких якостей лідера або зразків його поведінки. Однак більш пізні дослідження показали, що в ефективності керівництва вирішальну роль можуть зіграти додаткові ситуаційні фактори, які включають потреби та особисті якості підлеглих, характер завдання, вимога і вплив середовища, але при цьому не бралася до уваги сама особистість. Нові концепції спробували об'єднати переваги і досягнення як традиційного, так і ситуаційного підходів. У своїх висновках ці концепції ґрунтуються на аналізі лідерського характеру і його взаємозв'язку з наявною ситуацією. Нові підходи концентрують свою увагу на здібності лідера створити нове бачення вирішення проблеми і, використовуючи харизму, передати її значення послідовникам таким чином, щоб це надихнуло і викликало у них ентузіазм до здійснення дій по досягненню мети.